ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 30ής Απριλίου 2009*

Στην υπόθεση C-75/08,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) (Ηνωμένο Βασίλειο) με απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2008, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Φεβρουαρίου 2008, στο πλαίσιο της δίκης

The Queen, κατόπιν αιτήσεως του:

Christopher Mellor

κατά

Secretary of State for Communities and Local Government,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, J.-C. Bonichot (εισηγητή), K. Schiemann, P. Kūris και L. Bay Larsen, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο C. Mellor, εκπροσωπούμενος από τους R. Harwood, barrister και R. Buxton, solicitor,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον L. Seeboruth,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους P. Oliver και J.-B. Laignelot,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 22ας Ιανουαρίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 4 της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 175, σ. 40), όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003 (ΕΕ L 156, σ. 17, στο εξής: οδηγία 85/337).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του C. Mellor και του Secretary of State for Communities and Local Government (στο εξής: Secretary of State) όσον αφορά το αν είναι απαραίτητη η αιτιολόγηση της αποφάσεως της αρμόδιας εθνικής αρχής περί μη διενέργειας εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον (στο εξής: ΕΕΠ) κατά την εξέταση της αίτησης αδείας ανεγέρσεως ενός νοσοκομείου, σχεδίου που υπάγεται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 85/337.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 85/337 προβλέπει:

«Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις απαραίτητες διατάξεις ώστε τα σχέδια που, ιδίως, λόγω της φύσης, του μεγέθους ή της θέσης τους, μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, να υποβάλλονται σε εκτίμηση όσον αφορά τις επιπτώσεις τους πριν δοθεί η άδεια.

Αυτά τα σχέδια καθορίζονται στο άρθρο 4.»

4 Το άρθρο 4 της οδηγίας 85/337 ορίζει:

«1. Τα σχέδια των κατηγοριών που αναφέρονται στο παράρτημα I, με την επιφύλαξη του άρθρου 2, παράγραφος 3, υποβάλλονται σε εκτίμηση, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 2, παράγραφος 3, για τα έργα που απαριθμούνται στο παράρτημα II, τα κράτη μέλη αποφασίζουν βάσει:

α) κατά περίπτωση εξέτασης,

ή

β) κατωτάτων ορίων ή κριτηρίων που καθορίζει το κράτος μέλος,

κατά πόσο το έργο θα υποβληθεί σε εκτίμηση σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν και τις δύο διαδικασίες που αναφέρονται στα στοιχεία α΄ και β΄.

3. Όταν γίνεται κατά περίπτωση εξέταση ή όταν έχουν τεθεί κατώτατα όρια ή κριτήρια για τους σκοπούς της παραγράφου 2, λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνει η αρμόδια αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 2 δημοσιεύονται.»

5 Το άρθρο 6 της οδηγίας 85/337 ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αρχές τις οποίες μπορεί να αφορά το σχέδιο, εξαιτίας της ειδικής τους ευθύνης στον τομέα του περιβάλλοντος, να έχουν τη δυνατότητα να διατυπώνουν γνώμη για την αίτηση αδείας. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές των οποίων πρέπει να ζητηθεί η γνώμη, γενικά ή κατά περίπτωση, κατά την υποβολή των αιτήσεων αδείας. Στις αρχές αυτές γνωστοποιούνται οι πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί δυνάμει του άρθρου 5. Ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται η διαβούλευση αυτή ορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Το κοινό ενημερώνεται έγκαιρα, με ανακοινώσεις ή άλλα πρόσφορα μέσα, όπως τα ηλεκτρονικά μέσα όπου αυτά είναι διαθέσιμα, για τα ακόλουθα ζητήματα σε αρχικό στάδιο των διαδικασιών λήψης αποφάσεων σχετικά με το περιβάλλον που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2 και, το αργότερο, μόλις καταστεί ευλόγως δυνατή η παροχή πληροφοριών:

α) την αίτηση για συναίνεση ανάπτυξης

β) το γεγονός ότι το σχέδιο υπόκειται σε διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων […]

[…]

δ) τη φύση των πιθανών αποφάσεων ή, στην περίπτωση που υφίσταται, το σχέδιο απόφασης

[…]

στ) ένδειξη του χρονοδιαγράμματος και του τόπου παροχής των σχετικών πληροφοριών και των μέσων με τα οποία καθίστανται διαθέσιμες

ζ) λεπτομέρειες όσον αφορά τις ρυθμίσεις περί της συμμετοχής του κοινού κατά την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε εύλογο χρονικό διάστημα, τίθενται στη διάθεση του ενδιαφερόμενου κοινού τα εξής:

α) κάθε πληροφορία που συλλέγεται σύμφωνα με το άρθρο 5

β) σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οι κύριες εκθέσεις και συμβουλές που παρέχονται στην αρμόδια αρχή ή αρχές κατά το χρόνο που το ενδιαφερόμενο κοινό ενημερώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου

γ) σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες […], πληροφορίες, πλην εκείνων οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, και έχουν σχέση με την απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 8 και οι οποίες καθίστανται διαθέσιμες μόνο αφού έχει ενημερωθεί το ενδιαφερόμενο κοινό σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

4. Στο ενδιαφερόμενο κοινό παρέχονται έγκαιρα και πραγματικά δυνατότητες να συμμετάσχει στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σχετικά με το περιβάλλον που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2 και, για το σκοπό αυτό, έχει το δικαίωμα να διατυπώνει παρατηρήσεις και γνώμες, όταν όλες οι επιλογές είναι ακόμη δυνατές, στην αρμόδια αρχή ή αρχές πριν από τη λήψη της απόφασης για τη συναίνεση ανάπτυξης.

5. Οι αναλυτικές ρυθμίσεις για να ενημερώνεται το κοινό, παραδείγματος χάριν, με τοιχοκόλληση σε ορισμένη ακτίνα ή δημοσίευση στις τοπικές εφημερίδες και για τη διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κοινό, παραδείγματος χάριν, με την υποβολή γραπτών προτάσεων ή τη διενέργεια δημοσκοπήσεων, καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

6. Για καθένα από τα διαφορετικά στάδια, προβλέπονται εύλογα χρονικά πλαίσια, τα οποία παρέχουν επαρκή χρονικά διαστήματα για την ενημέρωση του κοινού καθώς και για την προετοιμασία και την αποτελεσματική συμμετοχή του ενδιαφερομένου κοινού στη λήψη αποφάσεων για το περιβάλλον, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

6 Σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας 85/337:

«1. Εφόσον ληφθεί απόφαση για τη χορήγηση ή απόρριψη συναίνεσης, η αρμόδια αρχή ή αρχές ενημερώνουν το κοινό σχετικά, σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες και θέτουν στη διάθεση του κοινού τις ακόλουθες πληροφορίες:

— το περιεχόμενο της απόφασης και τους όρους που ενδεχομένως την συνοδεύουν,

— έχοντας εξετάσει τους προβληματισμούς και τις γνώμες που έχει εκφράσει το ενδιαφερόμενο κοινό, τους κύριους λόγους και τις εκτιμήσεις στους οποίους βασίστηκε η απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης σχετικά με τη διαδικασία συμμετοχής του κοινού,

— περιγραφή οσάκις απαιτείται των κυρίων προς αποφυγή μέτρων, μείωση και, ει δυνατόν, αντιστάθμιση των κυριότερων δυσμενών συνεπειών.

2. Η αρμόδια αρχή ή αρχές ενημερώνουν κάθε κράτος μέλος το οποίο έχει συμμετάσχει στις διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 7, διαβιβάζοντας σε αυτό τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Τα κράτη μέλη που έχουν συμμετάσχει στις διαβουλεύσεις εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω πληροφορίες τίθενται με τον κατάλληλο τρόπο στη διάθεση του ενδιαφερόμενου κοινού στην επικράτειά τους.»

7 Το άρθρο 10β της οδηγίας 85/337 ορίζει:

«Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με το εθνικό νομικό τους σύστημα, κάθε μέλος του ενδιαφερόμενου κοινού:

α) που έχει επαρκές συμφέρον, ή εναλλακτικά

β) που υποστηρίζει ότι επέρχεται προσβολή δικαιώματος, εάν αυτό απαιτείται ως προϋπόθεση από το δικονομικό διοικητικό δίκαιο ενός κράτους μέλους,

έχει πρόσβαση σε μια διαδικασία εξέτασης ενώπιον δικαστηρίου ή άλλου ανεξάρτητου και αμερόληπτου οργάνου συσταθέντος νομοθετικώς, προκειμένου να αμφισβητήσει την ουσιαστική ή τη διαδικαστική νομιμότητα αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας περί συμμετοχής του κοινού.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν σε ποια φάση είναι δυνατόν να προσβάλλονται αποφάσεις, πράξεις ή παραλείψεις.

[…]»

Η εθνική νομοθεσία

8 Οι διέποντες την ΕΕΠ κανόνες, που έθεσε η οδηγία 85/337, μεταφέρθηκαν αρχικώς στο εσωτερικό δίκαιο με τις κανονιστικές διατάξεις περί χωροταξικού σχεδιασμού και περί εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του 1988 [The Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects) Regulations 1988 (S. I. 1988/1199)].

9 Κατόπιν των τροποποιήσεων της οδηγίας 85/337, όπως είχε αρχικώς, από την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997 (ΕΕ L 73, σ. 5), οι εν λόγω διατάξεις αντικαταστάθηκαν από τις κανονιστικές διατάξεις περί χωροταξικού σχεδιασμού και περί εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Αγγλία και Ουαλία) του 1999 [The Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 1999 (S. I. 1999/293)], όπως έχουν τροποποιηθεί από τις κανονιστικές διατάξεις περί χωροταξικού σχεδιασμού και περί εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Αγγλία και Ουαλία) του 2006 [The Town and Country

Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 2006 (S. I. 2006/3295), στο εξής: διατάξεις περί ΕΕΠ].

10 Τα παραρτήματα 1 έως 3 των διατάξεων περί ΕΕΠ αντιστοιχούν στα παραρτήματα Ι έως ΙΙΙ της οδηγίας 85/337.

11 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, των διατάξεων περί ΕΕΠ προβλέπει ότι ως «αίτηση ΕΕΠ» νοείται «η αίτηση για τη χορήγηση αδείας για την υλοποίηση έργου υποκειμένου σε ΕΕΠ», δηλαδή έργου για το οποίο απαιτείται ΕΕΠ.

12 Βάσει της ίδιας διατάξεως, «έργο υποκείμενο σε ΕΕΠ» είναι:

«α) έργο υπαγόμενο στο παράρτημα 1

ή

β) έργο υπαγόμενο στο παράρτημα 2, το οποίο είναι πιθανό ότι θα έχει σημαντικές επιπτώσεις για το περιβάλλον, λόγω παραγόντων όπως η φύση του, το μέγεθος ή η τοποθεσία του.»

13 Όπως προκύπτει από το άρθρο 2, παράγραφος 1, των διατάξεων περί ΕΕΠ ως «έργο υπαγόμενο στο παράρτημα 2 των διατάξεων» ορίζεται το έργο που:

«[…] ανταποκρίνεται στην περιγραφή της στήλης 1 του πίνακα του παραρτήματος αυτού, δεν υπάγεται σε καμία εξαίρεση και:

α) οποιοδήποτε μέρος του έργου πρόκειται να υλοποιηθεί σε περιοχή χρήζουσα ιδιαίτερης προσοχής

ή

β) στο πλαίσιο του έργου αυτού υπάρχουν στοιχεία που αγγίζουν οποιοδήποτε ανώτατο ή κατώτατο όριο ή πληρούν κριτήριο της στήλης 2 του εν λόγω πίνακα».

14 Στο παράρτημα 2 των διατάξεων περί ΕΕΠ, η παράγραφος 10, στοιχείο β΄, αφορά «τα σχέδια αστικών έργων» (στήλη 1) η επιφάνεια των οποίων είναι μεγαλύτερη του μισού εκταρίου (στήλη 2).

15 Δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο στ΄, των διατάξεων περί ΕΕΠ, οι περιοχές ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους (area of outstanding natural beauty) αποτελούν «περιοχές χρήζουσες ιδιαίτερης προστασίας».

16 Όπως προκύπτει από το άρθρο 4, παράγραφος 2, των διατάξεων περί ΕΕΠ, έργο υπαγόμενο στο παράρτημα 2 θεωρείται ως έργο ΕΕΠ, δηλαδή έργο για το οποίο απαιτείται ΕΕΠ, στην περίπτωση που ο αιτών υποβάλλει αυτοβούλως «δήλωση περιβαλλοντικών συνεπειών» σύμφωνα με τις διατάξεις περί ΕΕΠ ή στην περίπτωση που η τοπική πολεοδομική αρχή εκδίδει προκαταρκτική γνώμη κατά την οποία το έργο χρήζει ΕΕΠ.

17 Στην περίπτωση που η υπαγόμενη στο παράρτημα 2 αίτηση αδειοδοτήσεως δεν συνοδεύεται από δήλωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οι αποφάσεις που αφορούν την αναγκαιότητα προβλέψεως ΕΕΠ λαμβάνονται από τις τοπικές πολεοδομικές υπηρεσίες υπό τη μορφή προκαταρκτικής γνώμης και από τον Secretary of State υπό τη μορφή προκαταρκτικής κατευθυντήριας αποφάσεως.

18 Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, των διατάξεων ΕΕΠ:

— προκαταρκτική γνώμη («screening opinion») είναι «έγγραφη διατύπωση της απόψεως της αρμοδίας τοπικής αρχής, όσον αφορά το αν ορισμένο έργο συνιστά έργο προϋποθέτον ΕΕΠ», και

— προκαταρκτική κατευθυντήρια απόφαση («screening direction») είναι «κατευθυντήρια τοποθέτηση του Secretary of State όσον αφορά το αν ορισμένο έργο συνιστά έργο προϋποθέτον ΕΕΠ».

19 Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 3, των διατάξεων περί ΕΕΠ, η κατευθυντήρια απόφαση του Secretary of State υπερισχύει των δηλώσεων περιβαλλοντικών συνεπειών καθώς και της προκαταρκτικής γνώμης των τοπικών πολεοδομικών υπηρεσιών.

20 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 4, των διατάξεων περί ΕΕΠ, η προκαταρκτική γνώμη πρέπει να εκδοθεί εντός προθεσμίας τριών εβδομάδων ή εντός της μεγαλύτερης προθεσμίας που συμφωνήθηκε με τον εργολάβο του σχεδίου.

21 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, παράγραφος 6, των διατάξεων περί ΕΕΠ, εάν δεν εκδοθεί προκαταρκτική γνώμη εντός της νόμιμης προθεσμίας ή εφόσον γίνεται δεκτό στην προκαταρκτική γνώμη ότι το έργο είναι έργο χρήζον ΕΕΠ, αυτός που ζήτησε τη γνώμη ή που υπέβαλε την αίτηση πολεοδομικής αδείας μπορεί να ζητήσει από τον Secretary of State να εκδώσει προκαταρκτική κατευθυντήρια απόφαση.

22 Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, των διατάξεων περί ΕΕΠ, οσάκις εκδίδεται προκαταρκτική γνώμη ή κατευθυντήρια απόφαση ορίζουσα ότι ορισμένο έργο χρήζει ΕΕΠ «η εν λόγω γνώμη ή απόφαση συνοδεύεται από σαφή, ακριβή και πλήρη έκθεση των λόγων που οδήγησαν στο συγκεκριμένο συμπέρασμα».

23 Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 5, των διατάξεων περί ΕΕΠ, οι προκαταρκτικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια εκτιμήσεως που περιέχονται στο παράρτημα 3 των διατάξεων ΕΕΠ.

24 Μεταξύ των κριτηρίων του παραρτήματος 3 των διατάξεων περί ΕΕΠ περιλαμβάνονται:

— «Τα χαρακτηριστικά του έργου»

— «Η γεωγραφική θέση του έργου», και

— «Τα χαρακτηριστικά των ενδεχομένων επιπτώσεων».

25 Οι διατάξεις περί ΕΕΠ δεν προβλέπουν ωστόσο την κοινοποίηση του αιτιολογικού μιας προκαταρκτικής γνώμης ή κατευθυντήριας απόφασης που δεν χαρακτηρίζει το εν λόγω έργο ως έργο χρήζον ΕΕΠ.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

26 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, τον Οκτώβριο του 2004 η Partnerships in Care (στο εξής: PiC) υπέβαλε αίτηση στην αρμόδια τοπική πολεοδομική αρχή, το Harrogate Borough Council (στο εξής: Συμβούλιο), ζητώντας να της χορηγηθεί άδεια για την ανέγερση μέσης ασφαλείας νοσοκομειακής μονάδας στο HMS Forest Moora σε οικόπεδο ευρισκόμενο στην εξοχή, στην περιοχή ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους του Nidderdale («Nidderdale Area of Outstanding Natural Beauty», στο εξής: Nidderdale AONB), στο οποίο υπήρχε πρώην ναυτική βάση. Η οικοδομική άδεια χορηγήθηκε τον Αύγουστο του 2005.

27 Κατόπιν ασκήσεως προσφυγής από κάτοικο της περιοχής, η οικοδομική άδεια ακυρώθηκε, με απόφαση του High Court of Justice (England and Wales), Queen's Bench Division, της 5ης Απριλίου 2006, με την αιτιολογία, μεταξύ άλλων, ότι το Συμβούλιο δεν είχε εκδώσει προκαταρκτική γνώμη σχετική με τη διενέργεια ΕΕΠ.

28 Στις 7 Ιουλίου 2006, οι σύμβουλοι σχεδιασμού της PiC υπέβαλαν αίτηση στο Συμβούλιο για διατύπωση προκαταρκτικής γνώμης σύμφωνα με το άρθρο 5 των διατάξεων ΕΕΠ.

29 Στις 24 Ιουλίου 2006, η ένωση κατοίκων για την προστασία του Nidderdale (Residents for the Protection of Nidderdale) με επιστολή της προς το Συμβούλιο υποστήριξε ότι επιβαλλόταν η διενέργεια ΕΕΠ.

30 Στις 25 Αυγούστου 2006, το Συμβούλιο εξέδωσε τη γνώμη του, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι το προτεινόμενο σχέδιο δεν θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και, επομένως, δεν απαιτείται διενέργεια ΕΕΠ.

31 Στις 4 Σεπτεμβρίου 2006, ο C. Mellor απηύθυνε στο Συμβούλιο επιστολή εξ ονόματος των κατοίκων για την προστασία του Nidderdale, υποστηρίζοντας ότι η προκαταρκτική γνώμη έπρεπε να επιβάλει τη διενέργεια ΕΕΠ.

32 Στις 3 Οκτωβρίου 2006, η PiC, στηριζόμενη στην προκαταρκτική γνώμη του Συμβουλίου της 25ης Αυγούστου 2006, κατέθεσε την επίμαχη στην κύρια δίκη αίτηση έκδοσης οικοδομικής αδείας.

33 Στις 20 Οκτωβρίου 2006, οι σύμβουλοι σχεδιασμού της PiC, έχοντας πληροφορηθεί ότι το Συμβούλιο είχε μεταβάλει τη γνώμη του όσον αφορά την ανάγκη διενέργειας ΕΕΠ, απηύθυναν επιστολή στο Government Office for Yorkshire and the Humber ζητώντας από τον Secretary of State να εκδώσει προκαταρκτική κατευθυντήρια απόφαση.

34 Στις 23 Οκτωβρίου 2006, το Συμβούλιο διατύπωσε πράγματι νέα προκαταρκτική γνώμη αποφασίζοντας, βάσει των πληροφοριών που προσκόμισε ο C. Mellor και αφού προέβη σε νέες έρευνες, ότι ήταν αναγκαία η διενέργεια ΕΕΠ.

35 Ο Secretary of State, κατόπιν αιτήσεως της PiC, εξέδωσε, στις 4 Δεκεμβρίου 2006, προκαταρκτική κατευθυντήρια απόφαση αντίθετη προς την τελευταία γνώμη του Συμβουλίου.

36 Ο Secretary of State, αφού διαπίστωσε ότι το επίμαχο σχέδιο αποτελούσε «σχέδιο υπαγόμενο στο παράρτημα 2» κατά την έννοια των διατάξεων περί ΕΕΠ, εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση:

«[…] λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων επιλογής του παραρτήματος 3 των Κανονιστικών Διατάξεων του 1999, καθώς και των ισχυρισμών που προέβαλε ο C. Mellor για λογαριασμό της ένωσης κατοίκων για την προστασία του Nidderdale, ο Secretary of State εκτιμά ότι το προτεινόμενο έργο δεν είναι πιθανό να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον συνεπεία παραγόντων όπως η φύση του, το μέγεθος ή η θέση του.

Κατά συνέπεια, ασκώντας την αρμοδιότητα που του απονέμει το άρθρο 6, παράγραφος 4, των κανονιστικών διατάξεων του 1999, ο Secretary of State θεωρεί ότι το προτεινόμενο έργο που περιγράφεται στην αίτησή σας και στα έγγραφα που συνυποβλήθηκαν δεν συνιστά "έργο προϋποθέτον ΕΕΠ" κατά την έννοια των κανονιστικών διατάξεων του 1999. Επομένως, δεν θίγεται κανένα από τα συνδεόμενα με το εν λόγω σχεδιαζόμενο έργο δικαιώματα που απορρέουν από τον Town and Country Planning (General Permitted Development) Order 1995. [Γενικό κανονισμό Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού του 1995].

Λαμβανομένης υπόψη της ανωτέρω θέσεως, η ως άνω αίτηση μπορεί να προωθηθεί χωρίς να απαιτείται υποβολή εκθέσεως επί των συνεπειών για το περιβάλλον.»

37 Στις 20 Φεβρουαρίου 2007, ο C. Mellor άσκησε προσφυγή ενώπιον του High Court of Justice (England and Wales), Queen's Bench Division κατά της αποφάσεως του Secretary of State ζητώντας να ακυρωθεί η προκαταρκτική κατευθυντήρια απόφαση.

38 Το High Court of Justice, κρίνοντας ότι υπήρχε πάγια νομολογία του Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) μετά την απόφαση R κατά Secretary of State for the Environment, Transport and the Regions ex p Marson (1998), υπό την έννοια ότι, αφενός, η απόφαση περί μη διενέργειας ΕΕΠ δεν χρειαζόταν να είναι αιτιολογημένη και ότι, αφετέρου, όταν είναι υποχρεωτική η αιτιολογία της προκαταρκτικής κατευθυντήριας απόφασης, η συνήθως διδόμενη αιτιολογία του Secretary of State είναι επαρκής, απέρριψε την προσφυγή χωρίς να αποφανθεί επί της ουσίας.

39 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division), δικάζοντας επί της ουσίας, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Υποχρεούνται τα κράτη μέλη, κατά το άρθρο 4 της [οδηγίας 85/337], να θέτουν στη διάθεση του κοινού τους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι δεν απαιτείται να υποβληθεί ορισμένο σχεδιαζόμενο έργο που εμπίπτει στο παράρτημα ΙΙ [της οδηγίας αυτής] στην προβλεπόμενη στα άρθρα 5 έως 10 της [εν λόγω] οδηγίας εκτίμηση;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1, ανταποκρίνεται στην υποχρέωση αυτή το περιεχόμενο του εγγράφου της 4ης Δεκεμβρίου 2006 του Secretary of State;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 2, ποια είναι η έκταση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως στο πλαίσιο αυτό;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

40 Με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το άρθρο 4 της οδηγίας 85/337 έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη πρέπει υποχρεωτικώς να θέτουν στη διάθεση του κοινού το αιτιολογικό μιας αποφάσεως περί μη υποβολής σε ΕΕΠ ενός σχεδιαζόμενου έργου που εμπίπτει στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας αυτής.

Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο

41 Ο προσφεύγων της κύριας δίκης έχει την άποψη ότι η απόφαση περί μη υποβολής σε ΕΕΠ πρέπει οπωσδήποτε να είναι δεόντως αιτιολογημένη, για να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική δικαστική προστασία του περιβάλλοντος και τα δικαιώματα των πολιτών.

42 Προβάλλει ότι το ζήτημα αυτό έχει εξεταστεί με την απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουνίου 2004, C-87/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 2004, σ. I-5975, σκέψη 49), με την οποία το Δικαστήριο διαπίστωσε παράβαση της Ιταλικής Δημοκρατίας λόγω ελλείψεως αιτιολογίας του διατάγματος με το οποίο αποφασίστηκε η εξαίρεση από τη διαδικασία της ΕΕΠ του επίμαχου στην υπόθεση εκείνη έργου.

43 Υπογραμμίζει, εξάλλου, ότι η βασιμότητα της απόψεώς του ενισχύεται από τις τροποποιήσεις που έγιναν στην οδηγία 85/337 κατά το έτος 1997. Συγκεκριμένα, μετά τις τροποποιήσεις αυτές, η εν λόγω οδηγία επιβάλλει στην αρμόδια αρχή, όπως προκύπτει από το άρθρο της 4, παράγραφος 3, να λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια

επιλογής που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της εν λόγω οδηγίας όταν πρόκειται να εκτιμηθεί αν ένα σχέδιο που εμπίπτει στο παράρτημα ΙΙ της ίδιας οδηγίας χρήζει ΕΕΠ και απαιτεί, δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 4 του εν λόγω άρθρου 4, η απόφαση περί διενέργειας ή μη ΕΕΠ να τίθεται στη διάθεση του κοινού. Πάντως, το κοινό δεν μπορεί να εκτιμήσει τη νομιμότητα μιας τέτοιας αποφάσεως αν δεν δημοσιευθεί το αιτιολογικό της.

44 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου επισημαίνει, πρώτον, ότι, αντίθετα προς άλλες διατάξεις του παράγωγου κοινοτικού δικαίου σε θέματα περιβάλλοντος, το άρθρο 4 της οδηγίας 85/337 δεν προβλέπει καμία υποχρέωση αιτιολογήσεως της αποφάσεως για το αν πρέπει να διενεργηθεί ΕΕΠ. Καταλήγει ότι ο κοινοτικός νομοθέτης σκοπίμως δεν προέβλεψε την υποχρέωση αιτιολογήσεως αυτής της αποφάσεως.

45 Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας υποστηρίζει, δεύτερον, ότι η επιχειρηματολογία που στηρίζεται στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας δεν μπορεί να γίνει δεκτή στη διαφορά της κύριας δίκης δεδομένου ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή, η παράβαση στηρίχθηκε στην έλλειψη κάθε στοιχείου που θα καθιστούσε εφικτή την εξακρίβωση ότι η αρμόδια αρχή είχε πράγματι προβεί σε έλεγχο για το αν το επίμαχο σχέδιο έχρηζε ή όχι ΕΕΠ, έλεγχος προβλεπόμενος από το εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337. Η προσαπτόμενη παράβαση δεν αφορούσε την έλλειψη αιτιολογίας της αποφάσεως περί μη υποβολής σε ΕΕΠ του σχεδίου.

46 Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αμφισβητεί την ερμηνεία που δίδει το Ηνωμένο Βασίλειο στην προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας, επισημαίνοντας, ειδικότερα, ότι παρά την έλλειψη της λέξης «αιτιολογία» στη σκέψη 49 αυτής της αποφάσεως, από την εν λόγω σκέψη προκύπτει σαφώς ότι η αρμόδια αρχή πρέπει να αναφερθεί με κάποιο τρόπο στο σύνολο των πληροφοριών που αποδεικνύουν ότι εφάρμοσε τα ορθά δεδομένα και έλαβε υπόψη τα κρίσιμα στοιχεία. Η απαίτηση αυτή ισοδυναμεί με υποχρέωση αιτιολογήσεως.

47 Η Επιτροπή υποστηρίζει, εξάλλου, ότι οι τροποποιήσεις που εισήγαγε η οδηγία 97/11, ειδικότερα η υποχρέωση των κρατών μελών να δημοσιεύουν τις αποφάσεις περί διενέργειας ή μη ΕΕΠ δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 4, της οδηγίας 85/337, καθιστούν, κατά μείζονα λόγο, απαραίτητη την υποχρέωση αιτιολογήσεως αυτών των αποφάσεων. Για την Επιτροπή, η υποχρέωση αυτή στερείται νοήματος ελλείψει της προσήκουσας αιτιολογίας των οικείων αποφάσεων.

Απάντηση του Δικαστηρίου

48 Η οδηγία 85/337 έχει ιδίως ως σκοπό, όπως αναφέρει η πέμπτη αιτιολογική σκέψη της, να εισαγάγει γενικές αρχές για την ΕΕΠ με σκοπό τη συμπλήρωση και τον συντονισμό των διαδικασιών με τις οποίες χορηγούνται άδειες για σχέδια δημοσίων και ιδιωτικών έργων που μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

49 Η οδηγία 85/337 προβλέπει ότι ορισμένα σχέδια, ο κατάλογος των οποίων περιλαμβάνεται στο παράρτημά της Ι, υποβάλλονται υποχρεωτικώς σε μια τέτοια εκτίμηση.

50 Αντιθέτως, τα σχέδια που περιλαμβάνονται στο παράρτημά της ΙΙ υποβάλλονται σε μια τέτοια εκτίμηση μόνον όταν ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και η οδηγία 85/337 παρέχει, συναφώς, στα κράτη μέλη ένα περιθώριο εκτίμησης. Ωστόσο, το παρεχόμενο στα κράτη μέλη περιθώριο εκτιμήσεως περιορίζεται από την προβλεπόμενη στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 85/337 υποχρέωση υπαγωγής σε μια τέτοια εκτίμηση των σχεδίων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ιδίως λόγω της φύσεως, του μεγέθους και του τόπου εγκαταστάσεώς τους (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-72/95, Kraaijeveld κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-5403, σκέψη 50, και της 23ης Νοεμβρίου 2006, C-486/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2006, σ. I-11025, σκέψη 53).

51 Από τους σκοπούς της οδηγίας 85/337 προκύπτει έτσι αναγκαστικά ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές, επιλαμβανόμενες αιτήσεως εγκρίσεως σχεδίου που εμπίπτει στο παράρτημα ΙΙ της εν λόγω οδηγίας, οφείλουν να εξετάζουν ειδικώς αν, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ της εν λόγω οδηγίας, πρέπει να διενεργηθεί ΕΕΠ.

52 Έτσι το Δικαστήριο, με την προπαρατεθείσα απόφασή του της 10ης Ιουνίου 2004, Επιτροπή κατά Ιταλίας, έκρινε ότι η Ιταλική Δημοκρατία είχε παραβεί τις υποχρεώσεις της από την οδηγία 85/337, εφόσον, όπως προέκυψε από το σύνολο των στοιχείων που του υποβλήθηκαν, οι αρμόδιες αρχές δεν είχαν προβεί σε «προηγούμενο έλεγχο» όσον αφορά την αναγκαιότητα εκτίμησης, την οποία προβλέπει η ιταλική νομοθεσία για την εξασφάλιση της εφαρμογής των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 4 της οδηγίας 85/337.

53 Με την εν λόγω απόφαση εξετάστηκε, συγκεκριμένα, η υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 4, παράγραφος 2 της οδηγίας 85/337, να εξακριβωθεί ότι το σχέδιο δεν χρήζει εκτιμήσεως, πριν ληφθεί η απόφαση περί εξαιρέσεώς του.

54 Δεδομένου ότι από κανένα στοιχείο του φακέλου που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο δεν μπορούσε να αποδειχθεί ότι πραγματοποιήθηκε η εξέταση αυτή κατά τη διοικητική διαδικασία εγκρίσεως του σχεδίου οδικής παράκαμψης, το Δικαστήριο έκρινε ότι αποδείχθηκε η προβαλλόμενη από την Επιτροπή παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την οδηγία 85/337.

55 Το Δικαστήριο διευκρίνισε επιπλέον, με τη σκέψη 49 της ίδιας αποφάσεως, ότι η απόφαση με την οποία η αρμόδια αρχή εκτιμά ότι τα χαρακτηριστικά ενός σχεδίου δεν

απαιτούν να υποβληθεί σε ΕΕΠ πρέπει να περιλαμβάνει ή να συνοδεύεται από όλα τα στοιχεία που καθιστούν εφικτή την εξακρίβωση ότι αυτή βασίζεται σε κατάλληλο προηγούμενο έλεγχο που διενεργήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 85/337.

56 Δεν προκύπτει ωστόσο από την οδηγία 85/337 ούτε από τη νομολογία του Δικαστηρίου, και, ιδίως, από την εν λόγω απόφαση, ότι και η απόφαση περί μη υποβολής ενός σχεδίου σε ΕΕΠ πρέπει να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους η αρμόδια αρχή έκρινε ότι δεν ήταν απαραίτητη η εκτίμηση.

57 Προκύπτει, όμως, ότι οι τρίτοι, όπως εξάλλου και οι ενδιαφερόμενες διοικητικές αρχές, οφείλουν να μπορούν να εξακριβώσουν ότι η αρμόδια αρχή έλεγξε, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους από την εθνική νομοθεσία κανόνες, αν πρέπει να διενεργηθεί ΕΕΠ.

58 Επιπλέον, οι ιδιώτες ενδιαφερόμενοι, όπως εξάλλου και οι λοιπές εμπλεκόμενες εθνικές αρχές, πρέπει να μπορούν να βεβαιώνονται για τη συμμόρφωση με την υποχρέωση αυτή όσον αφορά τον έλεγχο που επιβάλλεται να ασκεί η αρμόδια αρχή, ενδεχομένως δια της δικαστικής οδού. Η απαίτηση αυτή μπορεί να εκδηλώνεται, όπως και στην υπόθεση της κύριας δίκης, με τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής απευθείας κατά της αποφάσεως περί μη διενέργειας ΕΕΠ.

59 Συναφώς, η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου, ο οποίος πρέπει να αφορά τη νομιμότητα της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, συνεπάγεται, γενικά, ότι το αποφαινόμενο ως προς το κύρος της εν λόγω αποφάσεως δικαστήριο μπορεί να απαιτεί από την αρμόδια αρχή να του γνωστοποιεί την αιτιολογία αυτή. Όμως, όταν πρόκειται ειδικότερα, όπως στην προκείμενη περίπτωση, για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας θεμελιώδους δικαιώματος παρεχόμενου από το κοινοτικό δίκαιο, πρέπει και οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να υπερασπίζουν το δικαίωμα αυτό υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να τους παρέχεται η ευχέρεια να αποφασίζουν, έχοντας πλήρη γνώση όλων των σχετικών στοιχείων, αν τους συμφέρει η άσκηση ένδικης προσφυγής. Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι, σε παρόμοια περίπτωση, η αρμόδια εθνική αρχή υποχρεούται, είτε με την ίδια την απόφαση είτε, κατόπιν αιτήσεώς τους, με μεταγενέστερη γνωστοποίηση, να καθιστά γνωστούς τους λόγους της αρνήσεώς της (βλ. απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 1987, 222/86, Heylens κ.λπ., Συλλογή 1987, σ. 4097, σκέψη 15).

60 Αυτή η μεταγενέστερη γνωστοποίηση μπορεί να έχει τη μορφή, όχι μόνον της ρητής ανακοίνωσης των λόγων, αλλά επίσης της παροχής πληροφοριών και της διαβίβασης των σχετικών εγγράφων σε απάντηση υποβληθείσας αιτήσεως.

61 Κατόπιν των ανωτέρω, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 4 της οδηγίας 85/337 έχει την έννοια ότι δεν απαιτεί η απόφαση περί μη υποβολής σε ΕΕΠ σχεδίου, υπαγόμενου στο παράρτημα ΙΙ της εν λόγω οδηγίας, να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους η αρμόδια αρχή αποφάσισε ότι δεν ήταν απαραίτητη η εν λόγω εκτίμηση. Ωστόσο, στην περίπτωση που το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, η αρμόδια διοικητική αρχή έχει υποχρέωση να του γνωστοποιήσει τους λόγους για τους οποίους ελήφθη αυτή η απόφαση ή τις πληροφορίες και τα σχετικά έγγραφα σε απάντηση της υποβληθείσας αιτήσεως.

Επί του δεύτερου και τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

62 Με το δεύτερο και τρίτο ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο, αφενός, εάν, στην περίπτωση που δοθεί θετική απάντηση στο πρώτο ερώτημα, το περιεχόμενο αποφάσεως, όπως της επίμαχης στην κύρια δίκη, μπορεί να πληροί την υποχρέωση αιτιολογήσεως την οποία υπέχουν οι αρμόδιες αρχές και, αφετέρου, ενδεχομένως, να ορίσει τη μορφή που πρέπει να έχει αυτή η αιτιολογία.

63 Μολονότι, όπως προκύπτει από την απάντηση στο πρώτο ερώτημα, δεν είναι απαραίτητο η απόφαση περί μη διενέργειας ΕΕΠ να περιλαμβάνει αιτιολογία, η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί, κατ' εφαρμογήν της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας ή με δική της πρωτοβουλία, να περιλάβει στην απόφαση τους λόγους στους οποίους στηρίχθηκε.

64 Στην περίπτωση αυτή, η εν λόγω απόφαση πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να κρίνουν το κατά πόσο μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά της εν λόγω αποφάσεως, λαμβανομένων υπόψη, ενδεχομένως, στοιχείων των οποίων έλαβαν γνώση μεταγενέστερα.

65 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η αιτιολογία που έλαβε υπόψη του ο Secretary of State μπορεί να θεωρηθεί επαρκής, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, των στοιχείων που είχαν λάβει γνώση οι ενδιαφερόμενοι, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί μπορούν να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές και να λάβουν, υπό τον έλεγχο του δικαστή, τις πρόσθετες πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμπλήρωσή της.

66 Στο δεύτερο και τρίτο ερώτημα πρέπει, επομένως, να δοθεί η απάντηση ότι, στην περίπτωση που η απόφαση ενός κράτους μέλους περί μη υποβολής σχεδίου, υπαγόμενου στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 85/337, σε ΕΕΠ, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 της εν λόγω οδηγίας, παραθέτει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται, η εν λόγω απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη εάν οι λόγοι που περιλαμβάνει, μαζί με τα στοιχεία που ήδη γνωστοποιήθηκαν στους ενδιαφερόμενους και συμπληρώθηκαν, ενδεχομένως, με τις απαραίτητες πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες υποχρεούται να τους παράσχει η αρμόδια διοικητική αρχή κατόπιν αιτήσεώς τους, είναι σε θέση να τους επιτρέψουν να κρίνουν το κατά πόσο μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής.

Επί των δικαστικών εξόδων

67 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 4 της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, έχει την έννοια ότι δεν απαιτεί η απόφαση περί μη υποβολής σε ΕΕΠ σχεδίου, υπαγόμενου στο παράρτημα ΙΙ της εν λόγω οδηγίας, να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους η αρμόδια αρχή αποφάσισε ότι η εν λόγω εκτίμηση δεν ήταν απαραίτητη. Ωστόσο, στην περίπτωση που το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, η αρμόδια διοικητική αρχή έχει υποχρέωση να του γνωστοποιήσει τους λόγους για τους οποίους ελήφθη η απόφαση αυτή ή τις πληροφορίες και τα σχετικά έγγραφα σε απάντηση της υποβληθείσας αιτήσεως.**

2) **Στην περίπτωση που η απόφαση ενός κράτους μέλους περί μη υποβολής σχεδίου, υπαγόμενου στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 85/337, όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 2003/35, σε εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 της εν λόγω οδηγίας, παραθέτει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται, η εν λόγω απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη εάν οι λόγοι που περιλαμβάνει, μαζί με τα στοιχεία που ήδη γνωστοποιήθηκαν στους ενδιαφερόμενους και συμπληρώθηκαν ενδεχομένως με τις απαραίτητες πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες υποχρεούται να τους παράσχει η αρμόδια διοικητική αρχή κατόπιν αιτήσεώς τους, είναι σε θέση να τους επιτρέψουν να κρίνουν το κατά πόσο μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής.**

(υπογραφές)